

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 31/01

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. októbra 2001 v senáte zloženom z predsedu D. Š. a zo sudcov L. M. a Š. O. prerokoval prijatý podnet J. Š., bytom K., zastúpeného komerčným právnikom JUDr. J. F., vo veci porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 185/93 a takto

r o z h o d o l :

Okresný súd v Prešove vo veci vedenej pod sp. zn. 8 C 185/93 p o r u š i l právo J. Š., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 31/01-8 z 31. mája 2001 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej

republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na konanie podnet J. Š., bytom K. (ďalej len „navrhovateľ“), vo veci porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 185/93.

V rámci prípravy ústneho pojednávania sa na základe žiadosti ústavného súdu k opodstatnenosti prijatého podnetu (ďalej len „návrh“) písomne vyjadrili obaja účastníci konania: Okresný súd v Prešove (ďalej aj „odporca“), zastúpený predsedom súdu, stanoviskom z 25. júna 2001 a navrhovateľ, zastúpený svojím právnym zástupcom, stanoviskom z 27. júla 2001.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti návrhu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. V dôsledku toho senát predmetný návrh prerokoval na svojom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov, ich zástupcov a verejnosti len na základe písomne podaných stanovísk účastníkov a obsahu dotknutých súdnych spisov.

Predmetom návrhu boli tvrdenia navrhovateľa o porušení práva na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov týkajúcej sa konania o neplatnosť kúpnych zmlúv a určenie predmetu dedičstva vedeného u odporcu najprv pod sp. zn. 8 C 40/93 a následne pod sp. zn. 8 C 185/93. Odporca vo veci meritórne rozhodol rozsudkom z 30. septembra 1994 tak, že žalobu zamietol. Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 17 Co 18/95 z 19. apríla 1996 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie. Navrhovateľ tvrdil, že „po zrušení rozsudku vo veci na súde prvého stupňa do dnešného dňa žiadne pojednávanie uskutočnené nebolo. Pojednávania a konania vo veci som sa niekoľkokrát písomne domáhal u predsedu okresného i krajského súdu a podal som aj viaceré sťažnosti na prietahy v konaní. K náprave nedošlo a moje sťažnosti nemali žiaden účinok.... Za päť rokov od zrušujúceho uznesenia odvolacím súdom bolo dostatok času na

pojednávane vo veci. Súd z neznámych dôvodov prejednanie veci odkladá. Priet'ahmi v konaní sa dostávam do právnej neistoty spočívajúcej v dispozícii vlastníckeho práva“.

Ďalším podaním z 8. októbra 2001 označeným ako „Rozsudok - Okresného súdu v Prešove – zrušenie – podnet na začatie konania – sťažnosť“ navrhovateľ opäť upozorňuje ústavný súd na skutočnosť, že od uznesenia Krajského súdu v Košiciach z 19. apríla 1996 č. k. 17 Co 18/1995-159, ktorým bol zrušený rozsudok Okresného súdu v Prešove č. k. 8 C 185/1993-83, sa do dnešného dňa vec na Okresnom súde v Prešove neprejedнала. Opäť sa sťažoval na nezákonnosť konania odporcu s poukazom na ustanovenie čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa vyjadrenia odporcu (Spr 523/01 z 25. júna 2001) je návrh navrhovateľa nedôvodný. Dňa 2. júna 1993 odporca rozhodol o časti nároku navrhovateľa a ďalších žalobcov (sp. zn. 8 C 40/93) a časť žaloby bola vylúčená na samostatné konanie, ktoré sa začalo 16. augusta 1993 pod sp. zn. 8 C 185/93. Dňa 30. septembra bolo v predmetnej veci meritórne rozhodnuté a v dôsledku odvolania bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušené odvolacím súdom 19. apríla 1996 a vec vrátená na ďalšie konanie 10. júna 1996. Po vrátení veci bol vytýčený termín pojednávania na 10. október 1996, ktoré sa uskutočnilo bez prejednania veci vzhľadom na nevyhnutnosť predloženia spisu odvolaciemu súdu. Medzitým totiž odporca rozhodol o návrhu navrhovateľa na vydanie predbežného opatrenia a proti rozhodnutiu podal navrhovateľ odvolanie. V nasledujúcom období odporca vydal uznesenia z 8. januára 1998, 2. februára 1998, 17. apríla 2000 a 16. júna 2001, ktorými sa riešila procesná stránka veci, predbežné opatrenia a bolo rozhodované aj o námietke zaujatosti. Proti všetkým rozhodnutiam odporcu podal navrhovateľ odvolania, v dôsledku čoho došlo k predĺženiu konania. Odporca tvrdí, že navrhovateľ „svojimi neustálymi návrhmi predlžuje konanie. Vzhľadom na neustále zmeny v okruhu účastníkov totižto nie je možné vytýčiť termín pojednávania a vo veci meritórne rozhodnúť“.

Zástupca navrhovateľa v reakcii z 23. júla 2001 na toto vyjadrenie odporcu uviedol, že „nepopiera, že Okresný súd v Prešove za obdobie piatich rokov vydal štyri uznesenia (8. 1. 1998, 2. 2. 1998, 17. 4. 2000 a 8. 6. 2001), ktorými sa riešila procesná stránka veci.

Od zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Košiciach (19. 4. 1996) do dnešného dňa k meritu veci pojednávanie nebolo“. Nesúhlasí so stanoviskom odporcu, že návrhmi jeho klienta sa predlžuje konanie. Vytýka odporcovi, že nereagoval na viaceré sťažnosti na priet'ahy v konaní podané navrhovateľom a vo svojom stanovisku pre ústavný súd sa odporca k tomu (k sťažnostiam) nevyjadril. Zástupca navrhovateľa tvrdil, že „vydané uznesenia súdu upravujúce procesnú stránku sporu sú sporadické a nemožno z nich vyvodit' záver, že súd v merite veci konal a že nedošlo k priet'ahom“. Svoj návrh podaný na ústavný súd považuje preto navrhovateľ za dôvodný.

II.

Na základe súdneho spisu odporcu sp. zn. 8 C 185/93, ktorý bol ústavnému súdu doručený 27. júna 2001 (spis bol odporcovi vrátený 11. júla 2001), ako aj stanovísk účastníkov konania ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav tohto konania:

Dňa 2. marca 1993 podal na Okresnom súde v Prešove navrhovateľ (spolu s ďalšími žalobcami) žalobu o určenie rozsahu dedičstva a o určenie neplatnosti zmluvy. Konanie prebiehalo pod sp. zn. 8 C 40/93.

Odporca rozsudkom z 2. júna 1993 žalobu o určenie rozsahu dedičstva zamietol a ďalšiu časť žaloby (určenie neplatnosti zmluvy) vylúčil na samostatné konanie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 9. augusta 1993.

Ďalšie konanie prebiehalo pod sp. zn. 8 C 185/93.

Navrhovateľ 22. júla 1993 rozšíril (upravil) žalobu na žalobu o vyslovenie neplatnosti zmluvy a o rozsahu dedičstva.

Po vykonaní prípravných úkonov sa uskutočnili vo veci pojednávania 15. novembra 1993, 17. januára 1994, 28. marca 1994, 20. júna 1994 a 30. septembra 1994. Na pojednávaní 30. septembra 1994 odporca rozsudkom žalobu zamietol.

Predseda senátu listom z 31. októbra 1994 žiadal predsedu súdu o súhlas na predĺženie lehoty napísania rozsudku do 29. novembra 1994. Rozsudok bol doručený účastníkom 5. decembra 1994.

Navrhovateľ 20. decembra 1994 podal odvolanie. Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) bol súdny spis doručený 11. januára 1995 a bola mu pridelená sp. zn. 17 Co 18/95.

Navrhovateľ listom z 13. februára 1995 doplnil odvolanie a listom z 5. júna 1995 urgovoal jeho vybavenie.

Odvolací súd 7. júna 1995 zaslal právnym zástupcom účastníkov predvolanie na pojednávanie 30. júna 1995, ktoré pre chorobu sudcu odročil, a nový termín pojednávania stanovil na 15. november 1995, ktorý zrušil pre nedostatky v predvolaní účastníkov, ako aj z dôvodu zahraničnej služobnej cesty členov senátu. Pojednávanie vo veci sa uskutočnilo 24. januára 1996, 17. apríla 1996 a na pojednávaní 19. apríla 1996 vyhlásil rozhodnutie, ktorým zrušil rozsudok odporcu a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Súdny spis bol vrátený odporcovi 10. júna 1996 a druhostupňové rozhodnutie doručené účastníkom 17. a 19. júna 1996.

Navrhovateľ 22. apríla 1996 navrhol vydanie predbežného opatrenia, ktorým by bolo žalovaným zakázané zasahovať do stavebných objektov nachádzajúcich sa na sporných parcelách.

Odporca 9. augusta 1996 oznámil účastníkom, že určil termín pojednávania vo veci na 7. október 1996, vyzval žalobcu na upresnenie predmetu konania a požiadal Správu katastra v Prešove o úplné pozemnoknižné výpisy.

Navrhovateľ 20. augusta 1996 odpovedal na výzvu odporcu a predložil tiež potvrdenie od deviatich žalobcov, že ho splnomocnili na zastupovanie v súdnom konaní.

Odporca uznesením č. k. 8 C 185/93-183 z 20. augusta 1996 zamietol návrh navrhovateľa na vydanie predbežného opatrenia (doručené účastníkom 10. septembra 1996).

Navrhovateľ 16. septembra 1996 napadol vyššie uvedené uznesenie odvolaním. Dňa 1. októbra spresnil zoznam požiadaviek, o ktorých má odporca konať vo veci samej.

Odporca na pojednávaní konanom 7. októbra 1996 odročil pojednávanie vo veci samej na neurčito z dôvodu predloženia súdneho spisu odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na vydanie predbežného opatrenia. Súdny spis bol 5. decembra 1996 doručený na odvolací súd, kde mu bola pridelená sp. zn. 17 Co 366/96.

Navrhovateľ požiadal 27. novembra 1996, aby odporca vypočul v konaní vo veci samej ním navrhovaných svedkov.

Odvolaací súd uznesením č. k. 17 Co 366/96-20 z 15. januára 1997 potvrdil prvostupňové rozhodnutie o zamietnutí návrhu navrhovateľa na vydanie predbežného opatrenia. Druhostupňové rozhodnutie doručil odporca účastníkom 14. marca 1997.

Zo súdneho spisu je zrejmé, že koncom roku 1997 (október, november) bola vec pridelená novému zákonnému sudcovi.

Odporca 1. decembra 1997 požiadal Obecný úrad v Širokom o oznámenie, či jedna zo stavebných nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu, ešte fyzicky existuje. Súčasne vyzval advokáta žalovaných, aby oznámil, či títo súhlasia so späťvzatím žaloby žalobcov v 5., 6., 8. až 11. a v 13. a 14. rade (ako to požadoval navrhovateľ v rámci odvolacieho konania vo veci samej pri jeho žiadosti o zníženie počtu žalobcov).

Podpredsedníčka odporcu vyzvala pokynom zo 4. decembra 1997 zákonnú sudkyňu, aby vo veci konala bez zbytočných priet'ahov.

Navrhovateľ 11. decembra 1997 navrhol vydanie predbežného opatrenia na zamedzenie odstránenia stavebných objektov nachádzajúcich sa na sporných nehnuteľnostiach.

Odporca uznesením č. k. 8 C 185/93-279 z 8. januára 1998 konanie žalobcov v 5., 6., 8. až 11. a v 13. a 14. rade zastavil. Uznesenie doručil účastníkom konania 14. januára 1998.

Odporca 9. januára 1998 vyzval navrhovateľa, aby oznámil, či trvá na vydaní predbežného opatrenia (žiadosť navrhovateľa z 11. decembra 1997), a ak áno, aby svoj návrh doplnil v súlade (podľa) s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku.

Navrhovateľ 19. januára 1998 oznámil, že na svojom návrhu trvá, a žiadal zámenu účastníka (žalobcu v 4. rade za jeho dcéru Ing. M. Š.).

Odporca 2. februára 1998 vyzval navrhovateľa, aby presne špecifikoval predmet žaloby a jej petit. V ten istý deň uznesením č. k. 8 C 185/93-290 zamietol návrh na vydanie predbežného opatrenia. Uznesenie doručil účastníkom konania 9. februára 1998.

Odporca 3. februára 1998 požiadal Ing. M. Š. o vyjadrenie, či mieni v spore vystupovať ako žalobca (v 4. rade) namiesto svojho otca.

Navrhovateľ 12. februára 1998 napadol vyššie uvedené uznesenie odporcu o zamietnutí jeho návrhu na vydanie predbežného opatrenia odvolaním. Súčasne odpovedal na výzvu odporcu na spresnenie žaloby.

Súdny spis bol 3. marca 1998 doručený Krajskému súdu v Prešove (ďalej len „druhostupňový súd“) na rozhodnutie o odvolaní navrhovateľa z 12. februára 1998.

Uznesením č. k. 1 Co 117/98-315 z 29. apríla 1998 druhostupňový súd zmenil uznesenie odporcu tak, že žalovaným v 3. a 4. rade uložil zdržať sa zbúrania stavieb na sporných parcelách, v ostatnom potvrdil prvostupňové rozhodnutie. Rozhodnutie druhostupňového súdu bolo doručené časti účastníkov 9. a 10. júla 1998.

V mesiaci júl 1998 odporca zisťoval adresy ďalších žalovaných na Obecnom úrade Široké a Ministerstve vnútra Slovenskej republiky – Centrálnej evidencii pobytu občanov v Banskej Bystrici.

Navrhovateľ 7. augusta 1998 oznámil svoje „závažné pripomienky“ k uzneseniu druhostupňového súdu z 29. apríla 1998.

Odporca 31. augusta 1998 doručil druhostupňové rozhodnutie (z 29. apríla 1998) ďalším žalovaným.

Odporca 23. novembra 1998 zaslal druhostupňovému súdu podanie navrhovateľa k žiadosti o zámenu žalobcov.

Druhostupňový súd uznesením č. k. 2 Co 585/98-348 z 20. apríla 1999 rozhodol o žiadosti navrhovateľa z 19. januára 1998 o zámenu žalobcu v 4. rade za jeho dcéru Ing. M. Š. tak, že vec vrátil navrhovateľovi na postup podľa ustanovenia § 92 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Odporca 18. mája 1999 požiadal žalobcov a žalovaných o oznámenie, či súhlasia so zámenou žalobcu v 4. rade za jeho dcéru.

Advokát žalovaných 31. mája 1999 oznámil, že títo nesúhlasia so zámenou žalobcu v 4. rade.

V auguste 1999 odporca zadovážoval mená a adresy dedičov po nebohej účastníčke konania na strane žalobcov.

Navrhovateľ 7. augusta 1999 namietol zaujatosť odporcu a žiadal vec pridelit' inému súdu.

Odporca 29. septembra predložil súdny spis druhostupňovému súdu, ktorý uznesením č. k. 2 Nc 45/99-376 zo 6. októbra 1999 rozhodol, že zákonná sudkyňa nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania vecí sp. zn. 8 C 185/93. Účastníkom konania bolo rozhodnutie doručené 6. decembra 1999.

V decembri 1999 odporca zisťoval stav dedičského konania vo vyššie uvedenej veci (po nebohej účastníčke konania) a právne zastúpenie dedičov v konaní vo veci samej.

Vo februári 2000 odporca korešpondoval s dcérou žalobcu v 4. rade o vstúpení do konania a o jej právnom zastúpení v konaní vo veci samej.

Druhostupňový súd listom sp. zn. Spr 10033/97 z 28. marca 2000 žiadal zákonnú sudkyňu, aby venovala pozornosť plynulosti vybavovania vecí.

Odporca uznesením č. k. 8 C 185/93-392 zo 17. apríla 2000 nepripustil vystúpenie žalobcu v 4. rade z konania a nesúhlasil, aby na jeho miesto do konania vstúpila jeho dcéra. Rozhodnutie bolo doručené účastníkom konania 22. mája 2000.

Navrhovateľ vyššie uvedené rozhodnutie odporcu napadol odvolaním z 25. mája 2000. Súdny spis bol doručený druhostupňovému súdu 14. augusta 2000.

Uznesením č. k. 7 Co 322/00-402 zo 14. novembra 2000 druhostupňový súd potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie. Uznesenie so spisom bolo doručené odporcovi 12. decembra 2000.

Odporca 21. decembra 2000 vyzval dedičov po nebohej účastníčke konania na strane žalobcov, aby oznámili, či chcú v konaní vystupovať ako žalobcovia. Dňa 22. decembra 2000 odporca požiadal druhostupňový súd o zaslanie druhopisov jeho uznesenia zo 14. novembra 2000 (boli doručené 26. januára 2001).

Vyššie uvedení dedičia 6. februára 2001 oznámili odporcovi, že nemienajú vstupovať do konania vo veci samej.

Druhostupňový súd 18. apríla 2001 zaslal odporcovi sťažnosť navrhovateľa z 26. marca 2001 na prieťahy v konaní a žiadosť na opravu počtu účastníkov konania.

Odporca 19. apríla 2001 vyzval dedičov po nebohej účastníčke konania na strane žalobcov, aby oznámili, či berú žalobu späť a žiadajú konanie zastaviť. Títo 2. mája 2001 oznámili, že nechcú vystupovať ako žalobcovia a že sa bez svojho vedomia stali účastníkmi konania.

Odporca uznesením č. k. 8 C 185/93-440 z 18. júna 2001 zastavil konanie o žalobe vyššie uvedených žalobcov.

Zo súdneho spisu je zrejmé, že navrhovateľ sa v období od 10. júna 1996 sťažoval celkove 11-krát (8. augusta 1996, 20. augusta 1996, 3. decembra 1997, 11. decembra 1997, 20. apríla 1998, 20. júla 1998, 28. augusta 1998, 7. októbra 1998, 23. apríla 1999, 7. júna 1999 a 26. marca 2001) na priet'ahy v konaní.

III.

V petite prijatého podnetu navrhovateľ žiadal, aby ústavný súd vyslovil, že odporca, t. j. Okresný súd v Prešove, v konaní o neplatnosť kúpnych zmlúv a určenie predmetu dedičstva vedenom pod sp. zn. 8 C 185/93 porušil jeho právo priznané v čl. 48 ods. 2 ústavy na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov. Z obsahu návrhu je zrejmé, že navrhovateľ považuje za rozhodné obdobie, v ktorom sa mal odporca dopustiť porušenia namietaného základného práva, obdobie od zrušenia prvostupňového rozsudku (prakticky od 10. júna 1996, keď bol súdny spis vrátený odporcovi z odvolacieho súdu) doposiaľ.

Navrhovateľ túto námietku obmedzil len na postup Okresného súdu v Prešove a nenamietal aj postup Krajského súdu v Košiciach, preto sa ústavný súd mohol vysloviť len o prípadnom porušení namietaného práva navrhovateľa konaním Okresného súdu v Prešove.

Podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy: „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.“

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím súdu sa vytvára právna istota. Pre splnenie ústavného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov sa splní až právoplatným

rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (II. ÚS 26/95).

Pri rozhodovaní, či vo veci došlo k priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd zohľadňuje tri kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania a spôsob, akým súd v konaní postupoval (napr. II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98).

1. Podľa právneho názoru ústavného súdu právna zložitost' sporu nezbavuje sudcu ústavnej zodpovednosti za priet'ahy v konaní zapríčinené nesprávnou organizáciou práce, nedokonalým poznaním obsahu samotnej podstaty veci, odbornou nepripravenosťou na pojednávanie, neodborným využitím času určeného na pojednávanie, neodborným vedením jednotlivých pojednávaní a nariad'ovaním dokazovania bez náležitého zistenia procesne významných skutočností pre toto dokazovanie (I. ÚS 47/96).

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom posúdenia je občianskoprávne konanie, ktoré začalo v roku 1993, a doposiaľ, po viac ako ôsmich rokoch, nie je ešte ukončené.

Ústavný súd tiež konštatuje, že konanie o rozsahu dedičstva a vyslovení neplatnosti kúpnych zmlúv nie je konaním právne náročným, čo v konečnom dôsledku nenamieta ani odporca v rámci svojej obrany vo vyjadrení z 25. júna 2001. Ústavný súd pripúšťa, že zmeny okruhu účastníkov konania, podané odvolania, zmeny a doplnky žaloby predkladané navrhovateľom počas konania môžu síce vplývať na jeho priebeh a dĺžku, a tým spôsobiť aj určitú faktickú zložitost' veci. S poukazom na uvedenú zložitost' veci však nemožno podľa názoru ústavného súdu ospravedlniť doterajšie trvanie konania.

2. Pokiaľ ide o správanie navrhovateľa ako účastníka konania, ústavný súd konštatuje, že nezistil takú závažnú skutočnosť, ktorá by mala byť zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom. Využitie možností daných navrhovateľovi procesnými predpismi

(Občianskym súdnym poriadkom) na uplatňovanie a presadzovanie jeho práva v občianskom súdnom konaní spôsobujú síce predĺženie priebehu konania, nemožno ich však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné priet'ahy.

3. Pokiaľ ide o postup odporcu ako posledné hodnotiace kritérium, ústavný súd pripomína, že aj keď ho hodnotil v celosti, t. j. za celé obdobie trvania sporu od marca 1993, osobitne sa zameril na navrhovateľom namietané obdobie od 10. júna 1996 (vrátenie súdneho spisu odporcovi odvolacím súdom).

V tejto súvislosti ústavný súd predovšetkým poznamenáva, že predmetné konanie trvá vyše 8,5 roka a je stále na súde prvého stupňa nerozhodnuté vo veci samej.

Zo spisu odporcu sp. zn. 8 C 185/93 (pozri II. časť rozhodnutia) ústavný súd zistil, že poslednými úkonmi odporcu smerujúcimi ku konaniu vo veci samej bolo (9. augusta 1996) určenie termínu pojednávania na 7. október 1996, na ktorom odporca pojednávanie odročil na neurčito. Až 2. februára 1998 odporca vyzval navrhovateľa, aby presne špecifikoval predmet žaloby a jeho petit. Všetky ostatné, aj keď početné úkony odporcu boli výlučne procesnoprávneho charakteru.

Ústavný súd konštatuje, že uplynutie doby od 10. júna 1996, keď bola vec vrátená odporcovi odvolacím súdom, do podania návrhu na ústavný súd, teda vyše 5 rokov, bez vytýčenia pojednávania vo veci samej nemožno hodnotiť ako prejav postupu (organizácie práce) súdu, ktorý by zodpovedal ústavou priznanému základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a príslušným ustanoveniam Občianskeho súdneho poriadku (najmä § 6, § 100 ods. 1 a § 114).

V tejto súvislosti ústavný súd bral do úvahy aj tú skutočnosť, že v priebehu skúmaného obdobia bola zákonná sudkyňa jednak vyzvaná podpredsedníčkou Okresného súdu v Prešove, aby vo veci konala bez zbytočných priet'ahov (pokynom zo 4. decembra 1997), a jednak druhostupňový súd listom sp. zn. Spr 10033/97 žiadal zákonnú sudkyňu, aby venovala pozornosť plynulosti vybavovania veci.

Naviac, záver o dôvodnosti návrhu vyplýva aj zo zistení, ktoré urobil ústavný súd z predloženého spisu, kde zistil opakované prípady nečinnosti, ktoré neboli odporcom dostatočne vysvetlené. Ide napríklad o obdobia od 16. septembra 1996 do 5. decembra 1996, keď navrhovateľ napadol uznesenie o zamietnutí predbežného opatrenia do postúpenia spisu odvolaciemu súdu (skoro 3 mesiace), od 14. marca 1997 do 1. decembra 1997 (cca 8 mesiacov), od 31. augusta 1998 do 23. novembra 1998 (cca 3 mesiace) a od 25. mája 2000 do 14. augusta 2000 (vyše 2 mesiacov), ktoré súhrnne významne ovplyvnili dĺžku konania, a preto ich treba považovať za prietahy v konaní v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Na základe týchto dôvodov ústavný súd dospel k záveru, že bolo porušené právo navrhovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov, tak ako mu ho garantuje čl. 48 ods. 2 ústavy.

